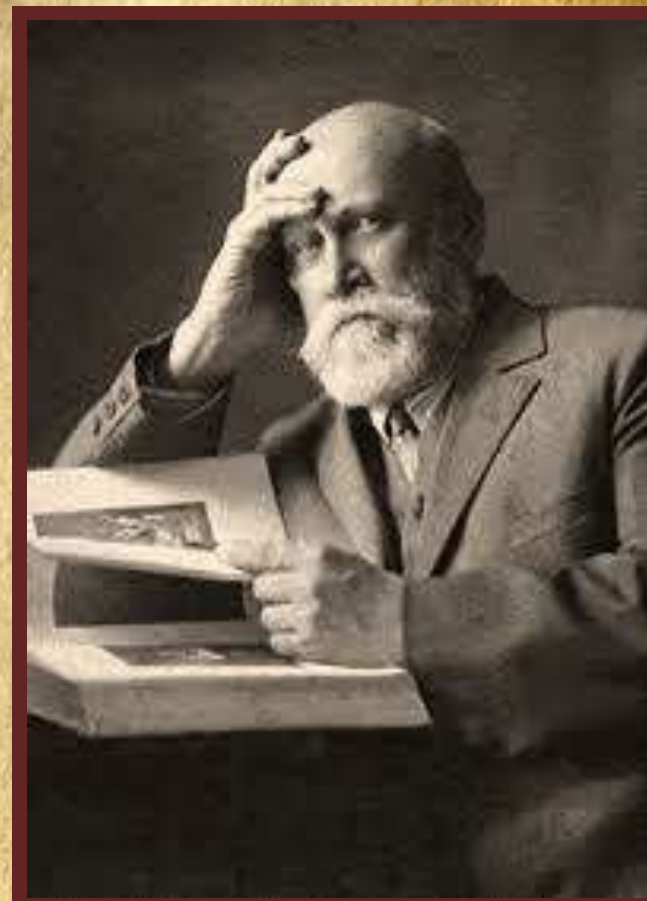

*Сектор рідкісних книг та рукописів
наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова
презентує*

Микола Сергійович Бокаріус

*фундатор судової медицини в Україні,
заслужений професор медичного факультету
Харківського університету,
судовий медик та криміналіст
(1869 – 1931)*

Славетне ім'я Миколи Сергійовича Бокаріуса назавжди вписане в історію вітчизняної медичної науки та освіти.

Дослідники роду Бокаріусів стверджують, що їх рід походить з Криму. Народився Микола Сергійович у Феодосії, хоча більшість джерел місцем народження вказують м. Одеса Херсонської губернії...

35 років життя він віддав Харківському університету (нині ХНУ ім. Каразіна). М. С. Бокаріус докорінно змінив процес викладання судової медицини, поєднавши його з потребами практики.

Найвизначнішим його досягненням сучасники вважали складені ним посібники з судової медицини та криміналістики для вищої медичної школи. Сам Бокаріус вважав себе, в першу чергу, педагогом.

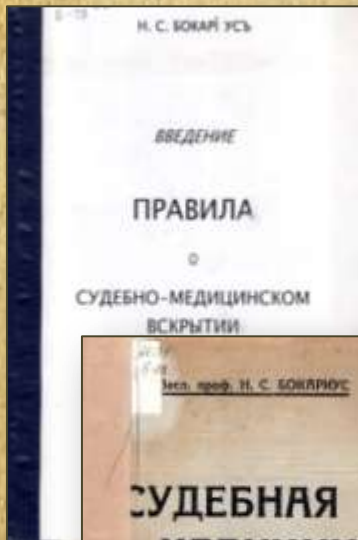
Микола Сергійович редагував два спеціальних журнали, виконав до 5000 досліджень різноманітних речових доказів, провів понад 3000 розтинів...

У 1923 р. він відкрив кабінет судово-медичної експертизи, а вже у 1925 р. перетворив його у Науково-дослідний інститут, який існує і до сьогодні та носить його ім'я.

Прижиттєві видання М. С. Бокаріуса у фонді бібліотеки,

які широко використовувалися у навчальному процесі, в якості основних посібників та підручників для студентів медиків Харківського університету.

Бокариусъ Н. С. Введение правила о судѣбно-медицинскомъ вскрытіи / Н. С. Бокариусъ. – [Б. м. : б. в.]. – 464 с. ; 24,5x18x2.

Бокариус Н. С. Судебная медицина для медиков и юристов / Н. С. Бокариус. – Харьков : Юридическое изд-во Украины, 1930 г.

Часть вторая : Собрание сведений и указаний к подсобному руководству в практике судебных медиков и работников по расследовательскому делу из законоположений, инструкций, правил и пр. с приложением подсобных к работе указанных лиц таблиц, схем, цифровых данных и пр. – 176 с. : ил., табл. ; 17,5x25,5x0,8. – Алф.-Предм. указ.: с. 168-172. – Библиогр.: с. 166.

Бокариус Н. С. Первоначальный наружный осмотр трупа при милицейском и розыском дознании: опыт изложения основ обследования трупа при первоначальном наружном осмотре его / Н. С. Бокариус. – Харьков : Изд. милиции и уголов. розыска Н.К.В.Д. У.С.С.Р., 1925. – 541 с., I-XXII : рис., табл., фот., цв. ил. ; 26,3x17,5x3,3. – (Первая серия руководств и пособий для работников угрозыска и милиции по криминалистике во вл. расследования преступлений, метод. исследований и изучения уголовной техники в изданиях Н.К.В.Д. У.С.С.Р.). - Алф. указ.: с. 455-541.

Бокариусъ Н. С. Свѣдѣнія къ практическимъ работамъ, необходимыя при выполнении и сдачѣ ихъ студентами Медицинскаго Факультета Харьковскаго Университета на производимыхъ ими практическихъ занятіяхъ по судебной медицине и къ сдачѣ семестровыхъ зачетовъ по таковой : 2-е изд. / Н. С. Бокариусъ ; Институтъ судебной медицины Харьковскаго ун-та. – Харьков : Тип. и Литогр. М. Зильбербергъ и С-вья. Донецъ-Захаржевская ул., с. д. № 6, 1919 .

Т. 1 : 1 группа. Свѣдѣнія къ изученію оптическихъ приборовъ, употребляемыхъ при судебно-медицинскихъ изслѣдованіяхъ : 1-я серія практическихъ работъ по изслѣдованію вещественныхъ доказательствъ. – 1919. – 80 с. : рис. ; 25,5x17x0,5.

Бокариус Н. С. Сведения к практическим работам необходимые при выполнении и сдаче их студентами медицинского факультета Харьковского мед. Инст-а на производимых ими практических занятиях по судебной медицине : 2-е изд. / Н. С. Бокариус ; Институт судебной медицины. **Ч. 4** : Исследование семенных пятен, 3-я серия практических занятий. - Харьков : Издание Харьковского института судебной медицины, 1928. - 7 с. : рис. ; 26,7x17,2x0,1.

Бокариус Н. С. Сведения к практическим работам необходимые при выполнении и сдаче их студентами медицинского факультета Харьковского мед. инст-а на производимых ими практических занятиях по судебной медицине : сборник научных трудов / Н. С. Бокариус. **Ч. 8** : 7-я группа работ. Судебно-медицинское исследование мертвого тела человека.

ч. 1 : Изучение методики исследования некоторых частей тела, его органов и явлений в области поврежденных тела при судебно-медицинских и медико-милиейских вскрытиях, 6-я серия практических занятий. - Харьков : Издание Харьковского института судебной медицины, 1928 (Урядова Друк. ім. тов. Фрунзе). – 39 с. ; 26,2x17,5x0,3

Микола Сергійович Бокаріус одночасно займав декілька високих посад – завідувач науково-технічного відділу Харківського карного розшуку, головний консультант міліції і розшуку Наркомату карних справ УРСР, головний державний судово-медичний експерт УРСР.

**Пам'ятник М. С. Бокаріусу
біля Харківського науково-дослідного
інституту судових експертиз**

